

Uttalelse til GF fra Referansegruppa

1. Mandat

Referansegruppens mandat har vært på «se på forvaltningen av spillereglene i lys av KRIKs kultur og tradisjon». Dette mandatet har vi opplevd som forholdsvis åpent, og vi har forsøkt å ta en helhetlig tilnærming til spillereglene og ikke bare samlivssaken. Vi ønsker med dette å presentere noen de mest sentrale perspektivene og refleksjonene vi har jobbet med for å gi Generalforsamlingen mer innsikt i den prosessen som ligger bak KRIK-styrets vedtak.

2, Gruppas medlemmer

Referansegruppen ble satt ned i slutten av mai 2018 og besto av Lars Kristian Øren, Hilde Ulland, Ane Tveit Christiansen og Vegard Holm. Grunnet sykdom måtte Hilde Ulland trekke seg fra gruppa etter noen få møter. Gruppa startet arbeidet i august 2018 og har hatt to forberedende møter, elleve gruppemøter og to møter med sentralstyret i KRIK. I tillegg har vi brukt mye tid mellom møtene til å jobbe videre med tematikken og skriftliggjøre de perspektivene vi har jobbet med.

Følgende ressurspersoner har vært innkalt og bidratt med konstruktive innspill:

- Knut Tveitereid: Prest, forfatter og førsteamanuensis ved NLA som har forsket på KRIK. Har talt og deltatt på mange KRIK-leirer og arrangementer.
- Torleiv Austad: Professor Emeritus i systematisk teologi fra MF, en viktig støttespiller for Kjell Markset i oppstarten av KRIK og vært med (komite) på PULS en rekke ganger. Har også sittet i Teologisk nemd og arbeidet teologiske vurderinger av debatten rundt samliv i Den norske kirke)
- Gunnhild N. Hermstad: Prest i Nordberg menighet, deltatt på en rekke KRIK-leirer som taler, deltager og sjelesørger
- Ole Jakob Filtvedt: Professor i Det nye testamentet ved MF og deltager på flere KRIK-leirer.

Alle de nevnte ressurspersonene har blitt bedt om å dele sine betraktninger rundt saken og være med på en samtale omkring spillereglene generelt og samlivsspørsmålet spesielt.

Vi har lest alle mailer som er sendt på referansegruppen@krik.no og har i tillegg hatt formelle og uformelle samtaler med KRIKere som har ønsket å dele sine tanker og erfaringer relatert til temaet.

3. Kort om innholdet i dette dokumentet

Dette dokumentet har til hensikt å vise hvilke anbefalinger referansegruppa har gitt styret, samt noen av de refleksjonene som ligger til grunn for anbefalingene. Vi har lagt inn noen utdypende kommentarer i kursiv. Disse anbefalingene kom i tre runder. Den første anbefalingen ble gitt til Landsstyret 4. februar, den andre ble gitt (LS) 8. april 2019. Siste fremleggelse av vårt arbeid til styret var 3. juni 2019.

Referansegruppa ønsker også å dele sine vurderinger om formuleringen «mann og kvinne» som har vært tatt ut og inn av spillereglene:

Det har vært en del diskusjon om spillereglenes presisering av at ekteskapet er *mellom mann og kvinne*. Referansegruppa har sett nøye på dette, og det ser ut til at dette vært en

presisering som har blitt tatt inn og ut flere ganger. At presiseringen «mann og kvinne» har blitt tatt ut og inn har ikke handlet om hva KRIK mener eller står for. KRIK har alltid hatt et klassisk syn på ekteskapet. Behovet for å være tydelig har blitt veid opp mot ønsket om å ikke provosere unødvendig, og da presiseringen ble tatt inn siste gang, var det som følge av at Den norske kirke hadde innført en kjønnsnøytral ekteskapsliturgi. Når det ikke lenger var opplagt at ekteskapet er mellom mann og kvinne ble det nødvendig med en presisering.

I forbindelse med at presiseringen ble tatt inn i spileregelen igjen har det blitt hevdet at KRIK har strammet inn praksis i forbindelse med samlivsspørsmålet. Referansegruppa har sett nøyere på denne påstanden, og det virker som om KRIK ble mer prinsipielle og brukte denne spilleregelen mer aktivt enn i tidligere perioder. Den tidligere pragmatiske linjen ser derfor ut til å bli svekket. Rommet for skjønsmessige vurderinger ble minimalisert. Det er sannsynlig at denne prinsipielle og mer regleorienterte tilnærmingen presset seg frem ettersom antall saker knyttet til samboerskap har økt ganske kraftig de siste ti årene.

Anbefalinger fra referansegruppen til Landsstyret (LS) 3. juni 2019

Det følgende dokumentet er hentet fra referansegruppas siste diskusjonsnotat til styret i KRIK, til LS møte 3. juni. Før dette hadde referansegruppen allerede anbefalt at KRIK skulle stå for det klassiske synet på ekteskapet blant annet begrunnet i KRIKs teologiske ståsted, historie og tradisjon. Derfor følger det ikke en utførlig redegjørelse for dette synet her, men dette dokumentet handlet mer om hva slags praksis KRIK burde ha og hvilke hensyn som må veies.

1. Utgangspunktet fra sist styremøte (vi deltok i styremøtet 4. februar):

a) KRIKs syn på ekteskapet:

KRIK bør løfte opp ekteskapet mellom mann og kvinne som Guds gode ordning for samlivet og en trygg ramme for et barn å vokse opp i.

b) Hvordan KRIK-ledere forholder seg til KRIKs verdier:

KRIK-ledere skal reflektere KRIKs verdigrunnlag. Samtidig skal KRIK ha forståelse for at det er en viss bredde i det norske kirkelandskapet og vise romslighet i møte med denne bredden.

Vi ser at KRIK har en sterk kultur. Referansegruppen har sett det nødvendig å løfte fram en større del av KRIKs kultur og verdigrunnlag og optimalisere formidlingen av denne.

Samlivsetikken er en del av vår kultur og vårt verdigrunnlag, og her jobber vi spesielt med hvordan KRIK skal praktisere sitt ståsted i samlivsspørsmålet.

2. Veien videre

a) nye spilleregler

Referansegruppen har anbefalt å lage nye spilleregler for KRIK-ledere som bedre reflekterer det vi ønsker skal kjennetegne lederne i lokallag og på leir. Dette har resultert i et betydelig utvidet dokument, men som løfter opp flere idealer vi mener er viktige for ledere. Målet har vært å løfte fram en større del av KRIKs kultur og verdigrunnlag og optimalisere formidlingen av denne og hvilke idealer vi skal strekke oss etter som KRIK-ledere.

Målet vårt var å løfte opp det vi mener kjennetegner KRIK og forsøke å utdype teksten slik at den øker bevisstheten og forståelsen hos våre ledere. Slik vi ser det er dette hensiktsmessig for å styrke KRIKs kultur og vi tror at det som løftes opp er både sunt og sant.

b) synet på ekteskapet

Det ligger en spenning mellom KRIKs syn på ekteskapet og hvordan KRIK ledere forholder seg til KRIKs verdier (herunder spilleregler). Ref. 1a) og 1b) i dette dokumentet. På den ene siden skal vi løfte fram ekteskapet, og på den andre siden skal vi ha forståelse for at det er en viss bredde i det norske kirkelandskapet og vise romslighet i møte med denne bredden. Dette er en krevende balansegang.

På deltagernivå er dette helt uproblematisk. Det er når det gjelder ledere dette er mer utfordrende. Forbildefunksjonen har alltid vært tungt vektlagt i KRIK. Hvordan holder vi balansen mellom å «løfte opp ekteskapet mellom mann og kvinne osv» og «å ha forståelse for at det er en viss bredde i kirkelandskapet osv»?

To veier

Slik vi ser det er det to veier å gå for å håndtere samlivsspørsmålet i praksis.

- 1) Vi kan se på det som et eksklusjonskriterium, der samboere og de som lever ut sin samkjønnede tiltrekning, ikke kan ha lederoppgaver.
- 2) Vi kan se på ekteskapet som et ideal, noe vi skal strekke oss mot og løfte opp, og akseptere at noen ledere har et annet syn og praksis enn KRIKs offisielle syn.

Troverdighet

Begge alternativene utfordrer vår troverdighet.

Dersom samlivsform blir et eksklusjonskriterium er det krevende å være troverdige når det kommer til å vise forståelse for bredden i kirkelandskapet, og raushet i møte med menneskers ulike livserfaringer.

Dersom samlivsform er et ideal vi ønsker å løfte opp og dele, uten å bruke det som et eksklusjonskriterium, kan vi risikere å gå på kompromiss med det i vår kultur som handler om å være tydelige.

Referansegruppa har jobbet mye og lenge med spillereglene. Arbeidet er og har vært komplekst, krevende og lærerikt. Ved å stå i disse problemstillingene over tid har personene det er snakk om kommet nærmere, og idealene har blitt tydeligere.

Evaluering og veien videre:

Vi foreslår også at uansett resultat av prosessen bør det gjøres en vurdering om 1 år, der erfaringene fra en valgt praksis blir nøye gjennomgått og evaluert opp mot troverdighetskriteriet, og det må legges en plan for å sikre troverdighet. Dette gjelder samlivsspørsmålet spesielt, men vi vil understreke at det også gjelder spillereglene generelt.

Som i alle små og store ting, herunder krevende spørsmål og prosesser, er det viktig å søke Gud og legge det som er vanskelig fram i bønn. Det viktigste spørsmålet vi kan stille oss er: Hva er Guds vilje og ønske for KRIK?

Det overnevnte var å finne i vårt diskusjonsgrunnlag til styremøtet hvor vi leverte våre anbefalinger (3. juni 2019). Referansegruppas utgangspunkt og anbefalte retning var at KRIK skulle beholde det klassiske synet på ekteskapet, både av teologiske og historiske årsaker, men at det burde innføres en mer åpen praksis og fortsette/vende tilbake til den mer pragmatiske tilnærmingen som KRIK tradisjonelt har hatt. Slik kan KRIK kanskje klare å balansere det klassiske synet med respekten for bredden i kirkelandskapet. Noe av KRIKs styrke er å være en lavterskel inngangsport til kristen tro, gjennom en livsbejaende kultur, samtidig som Jesus-forkynnelsen har vært tydelig. Referansegruppen mener at en den mer pragmatiske tilnærmingen som KRIK tidligere har hatt i samlivsspørsmålet bedre fanger dette enn den strengt regelbaserte tilnærmingen. Et viktig aspekt er at en slik ordning er avhengig av praksiser som både er gode og håndterbare for dem som skal praktisere dette (administrasjon, komiteer, distriktsmedarbeidere osv) .

Årsaken til at vi ikke gikk lenger enn det overnevnte i vår skriftlige anbefaling, var at det var helt avgjørende for oss at styret selv kom frem til en beslutning og en løsning de hadde fullt eierskap til og kunne stå i. En god løsning vil uansett alternativ komme til uttrykk i en praksis,

og denne praksisen må utarbeides av styret og administrasjonen da de sitter nærmest praksis.

Vi vil understreke at å utvikle en praksis er noe som tar tid. Dette gjelder spesielt alternativ 2 (som styret valgte å gå for). Det er ikke det enkleste alternativet, men det er et alternativ som både løfter opp ekteskapet og tar en relasjonell tilnærming til problemstillingen.

Referansegruppa var åpen på at vi opplever at alternativ 2 er det mest egnede alternativet, dersom man finner en hensiktsmessig praksis. Vi ønsket også å understreke at det er en vanskelig vei, og at vi må akseptere at vi ikke alltid kommer til å gjøre det som er riktig. Men alternativ 2 utfordrer oss til å stå i situasjonen, lære av de situasjonene vi møter og forhåpentligvis stadig forbedre praksis.

Referansegruppa

Referansegruppas forslag til SPILLEREGLER FOR KRIK-LEDERE

Som KRIK-leder er du et stort og viktig forbilde. Du er både i lokallag og på leir, den viktigste rollemodellen for deltakerne. Det du gjør og sier legges merke til. Som KRIK-leder blir du vist stor tillit, og med stor tillit følger også et stort ansvar. Vi har derfor noen spilleregler som vi ønsker at alle dere med lederfunksjoner i KRIK skal forholde dere til når dere er i oppdrag for KRIK.

Disse spillereglene reflekterer KRIKs verdigrunnlag og har flere funksjoner:

- De skal vise hva KRIK ønsker å stå for og løfte opp i møte med ledere og deltagere.
- De er idealer som vi alle skal forøke å strekke oss etter og være lojale mot som ledere i KRIK.
- De er viktige for å opprettholde og utvikle en sterk kultur i KRIK
- De skal hjelpe ledere og komiteer til å forstå hva KRIK ønsker å løfte opp.

KRIK er en tverrkirkelig organisasjon. Det er et stort fellesskap og består av mange ulike mennesker med ulik bakgrunn. Vi samles rund Jesus, idrett, aktivitet og natur. Vi ønsker å skape idrettsglede, trosglede og livsglede og være godt forankret i KRIKs verdier:

Glede i tro, aktivitet og liv, **tydelighet** i forkynnelse og forbildefunksjon, uttrykke **stolthet** over det vi tror på, over KRIK og det vi er med på å skape, og **frihet** til å skape, tenke nytt og utfolde oss til Guds ære.

"La ingen forakte deg fordi du er ung, men vær et forbilde for de troende i ord og gjerning, i kjærlighet, troskap og renhet." 1. Tim. 4.12

KRIK ønsker å være et fellesskap som snakker mer om det vi samles om og det vi er for mer enn det vi er mot. Vi ønsker å holde blikket festet på Jesus og har tillit til at den treenige Gud hjelper oss å stå i og leder oss gjennom utfordringer og det som er vanskelig.

Jeg mener ikke at jeg alt har nådd dette, eller alt er fullkommen, men jeg jager fram mot det for å gripe det, fordi jeg selv er grepet av Kristus Jesus. Mine søsken, jeg tror ikke om meg selv at jeg har grepet det. Men én ting gjør jeg: Jeg glemmer det som ligger bak, og strekker meg etter det som er foran, og jager fram mot målet, mot den seiersprisen som Gud fra det høye har kalt oss til i Kristus Jesus. Fil 3,12-14:

KRIK-kultur

KRIK-kulturen handler om vår historie og vår nå-tid. Den er et uttrykk for den arven vi har fra de som har bygget KRIK før oss. Den sier noe om vår tradisjon, historie, vår teologiske profil og erfaringer fra praksis. KRIK-kultur er noe som skapes og gjenskapes hele tiden, og i denne delen har vi samlet noe av det som har samlet organisasjonen og som vi ønsker å ta vare på og løfte opp.

Livet er en gave fra Gud, gitt i kjærlighet. Den naturlige responsen er å takke for alt vi har fått, forvalte det godt og bruke gavene til å gi tilbake med våre liv på alle livets arenaer - til Guds ære og vår nestes beste.

KRIK ønsker å romme hele mennesket.

- Vi ønsker å se og være med å utvikle de gode egenskapene og talentene som bor i mennesker slik at de kan brukes til Guds ære og vår nestes beste.
- Vi ønsker å hjelpe ungdom med det de opplever som utfordrende og vanskelig og være en støttespiller som bidrar til frihet, utvikling og glede.

Vi ønsker at KRIK er et fellesskap der det er kort vei fra idé til handling, og ønsker å gi rom for det lekne og kreative, utfoldelse og god humor. Samtidig er det viktig å være oppmerksom på at våre ord og handlinger ikke er til fare for de vi har rundt oss eller kan oppleves som støtende eller sårende.

KRIK skal være et trygt og godt sosialt fellesskap, der alle er akseptert og blir inkludert, og ingen bli utnyttet, verken seksuelt eller på annen måte.

KRIK ønsker å være et fellesskap der det er lett å invitere mennesker inn uavhengig av kristen bakgrunn.

KRIK ønsker å være et fellesskap der engasjementet for, og forståelsen av Bibelen styrkes.

KRIK ønsker å være et fellesskap med høye idealer og tydelig forkynnelse, men med raushet i møte med menneskers ståsted og livserfaringer.

KRIK ønsker å løfte opp ekteskapet mellom mann og kvinne som Guds gode ordning for samlivet og en trygg ramme for barn å vokse opp i.

I KRIK bruker vi det dobbelte kjærlighetsbudet og de ti bud som norm i etiske spørsmål. Vi tror at disse budene er gitt til mennesket i kjærlighet fordi de er til menneskenes beste.

Vi ønsker at KRIK-ledere er rotfestet i troen og raus i møte med mennesker.

KRIK-miljøet er en rusfri sone. Verken deltagere eller ledere skal på noen måte bli eksponert for rus/nikotin/doping i våre sammenhenger.

Praktisering av spillereglene:

KRIK-ledere skal reflektere KRIKs verdigrunnlag. Samtidig skal KRIK ha forståelse for at det er en viss bredde i det norske kirkelandskapet og vise romslighet i møte med denne bredden.

Spillereglene ønsker å løfte opp noe av det KRIK står for og det som kjennetegner vår kultur. Spillereglene er noe vi skal strekke oss mot og de skal utfordre oss alle på ulike måter. KRIK er ikke et meningsfellesskap, men er et mangfoldig fellesskap med engasjement for Jesus, idrett, aktivitet og natur. Vi er et fellesskap som ønsker å skape noe sammen - noe som er større enn oss selv og. KRIK forsøker å være raus i møte med menneskers forskjellighet, og vi ber om at ledere også er raus i møte med KRIK og aksepterer spillereglene i våre sammenhenger.

Hvis en KRIK-leder er i tvil om hvordan en skal forholde seg til spillereglene, eller står i vanskelige etiske dilemmaer, anbefales det å ta kontakt med generalsekretæren i KRIK.